

[Victor Larsen.]

haft langt flere Sukkermærker at give til den frivillige Husindsamling. Sukkerrationeringen har været følt haardt af de danske Husmødre, som i stor Udstrækning har maattet give Afkald paa at kunne anvende de naturlige Mængder af Bærfrugt, som ellers ved Hjælp af Sukkeret indgaar i Husholdningen som et udmærket Supplement.

Hvad er da Grunden til dette uheldige Resultat? Der er flere Grunde. For det første er der Arbejdsforholdene, den manglende Arbejdskraft, ikke mindst Mangelen paa kvalificeret Arbejdskraft.

Enhver, der som Dyrker har haft med disse Ting at gøre, kender den Spænding, den Uro og Usikkerhed, som griber enhver Landmand, der har et betragteligt Areal med Sukkerroer, naar Førstegangslugningen nærmer sig. Vil det være muligt at gennemføre den saadan, som den bør gennemføres? Man skæver til Barometret. Vil Vejret holde? Faar man nogle faa Dages Regnvejr, hvor Roerne vokser og Arbejderne ikke kan være i Marken, er det øjeblikkelig galt. Gaar der Brud paa den sædvanlige Arbejdskraft, er det øjeblikkelig galt; selv om man Aar efter Aar har sin sædvanlige Arbejdskraft, kan der hænde noget meneskeligt for de paagældende, og saa ved man, at saa er det faktisk og praktisk umuligt at faa Arbejderne erstattet af andre. Og Optagningsperioden! Efterhaanden som Dagene bliver kortere og Vejret koldere, mere regnfuldt, bliver Tilværelsen ude i en Sukkerroemark efterhaanden saadan, at man siger til sig selv: man kan egentlig ikke være bekendt at forlange, at noget Menneske skal gaa derude. Saadan er Forholdene. Det er ikke, fordi man ikke har sat fuld Kraft paa til at begynde med, for det vil man inderligt gerne, og det har man gjort. Man har ingen Interesse i, naturligvis, at dette Arbejde, efterhaanden som Tiden gaar og man kommer længere og længere ind i Efteraaret, skal være et forbandet Arbejde baade for Mennesker og Dyr; men man kan ikke skaffe den fornødne Arbejdskraft. Jeg kunde have Lyst til at sige til mange i dette Land, som kun kender Sukkerroedyrkingen af Omtale, at de ingen Skade havde af at kigge ud i en saadan Roemark i November Maaned.

For det andet er Grunden til de formindskede Arealer, eller den mindskede Produktion i alt Fald, den manglende Kunstgødning. Det er utilfredsstillende at saa Roer, hvis man ved, man ikke kan naa et betragteligt Udbytte, og Udbyttet sættes naturligvis ned Aar for Aar, naar

man som her under Krigen ikke har kunnet faa Gødning i tilstrækkelige Mængder.

Men saa er der en tredie Ting, som man ogsaa maa regne med. Det er Stemningen over for Sukkerroedyrkerne i dette Land, i hvert Tilfælde Stemningen i visse Kredse. Naar det ærede Medlem Hr. Bording stillede det Spørgsmaal — for det ærede Medlem var jo for klog til at sige, at han var sikker paa det —, om Monopolet, som Sukkerroedyrkerne har, gjorde, at de misbrugte deres Stilling, er det et typisk Eksempel paa den Mistæksomhed, som raader i visse Kredse over for Sukkerroedyrkerne. Paa den Maade siger man netop, at Sukkerroedyrkerne har skaaret en bred Rem og forsøgt at skære den bredere af det øvrige Samfunds Hud. Jeg vil ærlig talt gerne sige til det ærede Medlem Hr. Bording — ja, naar han talte om en Bemyndigelseslov, skal jeg selvfølgelig overlade det til den højtærede Handelsminister at svare, men vi, der har fulgt Lovgivningsarbejdet gennem en Del Aar, kunde ikke undgaa at tænke paa visse Bemyndigelseslove, som en tidligere Landbrugsminister, det ærede Medlem Hr. Bording, har paa sin Samvittighed. Kornordningen i sin Tid startede, saa vidt jeg erindrer, med ca. 80 Cirkulærer. Hvis Talen i Dag er det ærede Medlem Hr. Bordings Svanesang, og det ærede Medlem med den demonstrerer sin Uvilje over for Sukkerroedyrkerne, maa jeg beklage det meget, for der er nemlig ingen Grund til at hidse en Stemning op imod disse Dyrkere.

Almindelige Mennesker, der ser Tingene udefra, kan jo umuligt forstaa, at det ikke er gør ligt at fremskaffe et rimeligt Kvantum Sukker af de danske Agre, oven i Købet naar Arealet, der beslaglægges, udgør mindre end 1½ pCt. af det samlede Landbrugsareal. Og hvis man saa spørger de paagældende: Ja, men vil I da have Tvangsdyrkning her i Landet, svarer de nej. Men man siger: Ja, men hvorfor i al Verden forhøjer man ikke Sukkerprisen, saa Sukkerroedyrkerne kunde faa noget mere for deres Roer, og saaledes at vi andre, Forbrugerne, kunde faa noget rigeligere Sukker? Det er der naturligvis ogsaa noget i, for saa vidt som en 10 Øres Forhøjelse paa de 20 kg, som enhver i dette Land rundt regnet forbruger aarligt, kun vilde andrage 2 Kr. Dog, 10 Øre kunde vel dække Meromkostningerne ved Fabrikationen til at begynde med. Det kan det paa ingen Maade nu. Nu skal der en 3—4 Gange 10 Øre til, nøjagtig vel 36 Øre, og saa bliver Beløbet selvfølgelig lidt større. Men selv om man ganger de 36 Øre pr. kg med 20 kg,